

بررسی امر به معروف و نهی از منکر از منظر فقه اهل سنت

منیره رشید نسب

کارشناسی ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زاهدان، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی امر به معروف و نهی از منکر از منظر فقه اهل سنت می‌باشد. در این پژوهش از روش فیش‌برداری از کتب و مقالات معتبر علمی استفاده شده است؛ بنابراین برای انجام این پژوهش، اطلاعات موردنیاز از طریق مطالعات کتابخانه‌ای به دست آمده است. امر به معروف یعنی برانگیختن و فرمان دادن به چیزی که نزد عقل یا شرع و یا هر دو مطلوب و پسندیده باشد و نهی از منکر یعنی منع و بازداشتن از آن چه که نزد عقل یا شرع و یا هر دو بد و ناپسند شمرده شده باشد. طبق نظر برخی منکر در شریعت تنها بر معاصی و گناهان اطلاق می‌گردد و حال آن که برخی دیگر عقیده دارند که منکر اعم از محرمات و مکروهات است؛ در هر حال «امر به معروف و نهی از منکر» یک فریضه‌ی الهی محسوب می‌شود. از آن جا که امر به معروف و نهی از منکر نگهدارنده‌ی دین و ضامن اجرای واجبات دینی است و بهترین فرد و بهترین امت آنان هستند که امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و فلاح و رستگاری نتیجه‌ی دعوت به خیر و امر به معروف و نهی از منکر است و اقامه‌ی آن یکی از ادله‌ی لزوم تشکیل حکومت اسلامی است و بالاخره این که جایگاه آن برتر از جایگاه جهاد در راه خدا می‌باشد؛ لذا جای آن دارد که زوایای مبهم آن مورد کنکاش دقیق قرار گرفته و این مسأله و جایگاه آن در قرآن و سنت بیش از پیش روشن گردد. امام غزالی در کتاب پر ارزش خود احیاء علوم الدین در ذیل بحث امر به معروف و نهی از منکر می‌گوید: «امر به معروف و نهی از منکر بزرگ‌ترین محور دین است و این آن موضوع با اهمیتی است که خداوند برای انجام آن تمام پیامبران را برانگیخته است و اگر بساط آن جمع شود و علم و آگاهی و عمل به آن مورد سهل انگاری قرار گیرد، تمام پیام‌پیامبران تعطیل می‌شود، دیانت از بین می‌رود و سستی و بی‌حالی فراگیر می‌شود و گمراهی منتشر می‌شود و نادانی رواج می‌یابد و فساد به همه جا سرایت می‌کند و جامعه غیر قابل اصلاح و سرزمینها خراب و بندگان هلاک می‌شوند؛ اما تا روز قیامت احساس هلاکت نخواهند کرد».

واژه‌های کلیدی: امر به معروف، نهی از منکر، فقه، اهل سنت

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۷، صفحات ۷۸-۱۰۰